

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Πρόπληρωτέα εις Αθήνας
τῷ ἐκδότη.

Διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος
συνδρομητὰς δρ. 10.
Διὰ τοὺς ἐκτὸς αὐτῆς " 12.

ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Παρὰ τοῖς Κ. Κ. Διδασκάλοις
καὶ τοῖς ἐπιστάταις τῶν
Ταχυδρομείων ἐν τῇ ἡμε-
δατῇ.

Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ πο-
ρὰ τοῖς Κ. Κ. Ἑλληνικοῖς
Προξένοις καὶ τοῖς ἰδιαιτέ-
ροις ἐπιτρόποις τοῦ Ἐκδότη.
—ο—

Ἐκδίδεται τρίς τοῦ
μηνός.

Ὅχι οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντές
εἰσισπουδαῖοι.
(ΑΡΙΣΤΗΠΟΣ.)
'Ἐάν τις φιλομαθῆς, ἔσῃ καὶ πολυμαθῆς.
(ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ.)

ΑΙ ΑΛΠΕΙΣ.

ΑΛΠΕΙΣ, ὄνομα παραγόμενον ἐκ τῆς κελτικῆς λέξεως Ἄλπ σημαίνουσης ὄρος. Οὕτως ὀνομάζεται ἐν τῇ γεωγραφίᾳ σύστημα ὀρέων τῶν ὁποίων ὁ κυριώτερος πυρῆν εἶναι ἐν Ἑλβετίᾳ. Τὸ σύστημα τοῦτο προεκτείνεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸν κόλπον τῆς Γενούης, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὸ Μαυροβούνιον ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀνδριατικῆς, καὶ ἀπολήγει πρὸς Β. ἐν τῷ μεσαίῳ τμήματι τοῦ Δουνάβεως. Αἱ Δειναρικαὶ Ἄλπεις δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐξακολούθησις τοῦ συστήματος τούτου, καθότι δι' αὐτῶν συνδέεται μετὰ τοῦ Αἰμου καὶ τοῦ Ῥοδόπη. Μήκος περίπου 1,500 χιλιάμ. Ἔξος ἀπὸ 100—240 ἐπιφάνεια 210,000 περίπου τετραγ. χιλιομ. ἐκ τῶν διακλαδώσεων αὐτῶν γεννῶνται ἔσται ἄλυσσις ὀρέων καλύπτουσαι πρὸς Β μέρος τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας, τῆς Οὐγγαρίας, πρὸς Ν μέρος τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας. Ἡ σειρὰ αὕτη κειμένη μετὰ 43° 16' καὶ 47° 40' Β πλ. καὶ μετὰ 6° 13' καὶ 15° 20' Α μήκ., εἶναι τὸ σημαντικωτάτον ὄροσγραφικόν σύστημα ἐν Ἑρῶπῃ. Ἐὸ μεσημβρινόν τμήμα, ἢ τῶν Κεντρικῶν Ἄλπεων, ἀρχεται ἀπὸ Δ ἐκ τῆς κλεισώσεως τοῦ Ἀλτάι, πρὸς Δ τῆς Σαβόνας, μετὰ τῶν κοιλάδων τοῦ Ἑρῶν καὶ τῆς Σαβόνας, ἀπὸ 44° 21' Β πλ. καὶ 6° 13' Α μήκ. περατοῦται δὲ Α ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Ναρέντας, ἐπὶ τῆς Ἑρζεγοβίνης, ἐπὶ περίπου 43° 16' Β πλ. καὶ 15° 20' Α μήκ. Μετὰ τῶν δύο τούτων σημείων ἢ ἄλυσσις διαγράφει ἐλικοειδῆ καμπύλην ἣν περιβάλλει τοὺς μυχούς τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου πρὸς ὃν προσεγγίζει καθ' ὅσον ἐκτείνεται ἀνατολικῶς. Ἡμερὶ δὲ τὰς πηγὰς τοῦ Σάλτζα, ὕψοσται μεχρὶ 47° 10' Β πλ. Ἐκτυλισσομένη ἢ γραμμὴ αὕτη ἔχει ἔκτασιν 1,800 περίπου χιλιομ. ἢ δὲ μετὰ τῶν δύο ἀκρῶν αὐτῆς ἀπόστασις εἶναι 790 χιλιομ. Πρὸς τὸν Ἀδριατικόν κόλπον αἱ Ἄλπεις ἀπορῶντας ἔχουσι κατωφερείας, σχηματίζουσι τὸ μεσαίον καὶ ὑ-

ψηλότερον τμήμα τῶν πλευρῶν τῆς κατεχομένης ὑπὸ τοῦ κόλπου τούτου δεξάμενης. Τὸ χαμαλάτατον ὄροπέδιον τῶν Ἄλπεων εἶναι τὸ ὄρος Σενίς (8660'), διὰ τοῦ ὁποίου ἔφερε περίφημὸς τις διόδος κατὰ τὸν Μέσον αἰῶνα καὶ ἤδη τεχνητὴ ὁδὸς ἀπὸ τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Ἰταλίαν (6000' ὑψ.) ἢ δὲ ὑψίστη ἀκρόρεια αὐτῶν εἶναι τὸ Λευκόν ὄρος ἔχον 14,770' ὕψος· ὁ δὲ κυριώτερος δεσμός τῆς ἄλυσσεως ταύτης φαίνεται ὅτι εἶναι ὁ ἐν Ἀγίῳ Γοθάρδῳ, ἢ μᾶλλον ὁ κορμός ὅστις περιλαμβάνεται μετὰ τῶν πηγῶν τοῦ Ῥοδανῶ ἐπὶ τῶν ὑπῶρειων τοῦ Ἀγίου Γοθάρδου καὶ τῶν τοῦ Ἴνδου ἐπὶ τῶν ὑπῶρειων τοῦ Σεπτιμέρου. Ἀπὸ τοῦ κραταῖοῦ τούτου ὄρειου ζωστήρος, πηγάζουσι οἱ μεγαλείτεροι ποταμοὶ αἵτινες ἀρδεύουσι τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Ἑλβετίαν, Γερμανίαν καὶ Οὐγγαρίαν· ἦτοι ὁ μαιανδρώδης Δούναβις, ὁ ἱστορικὸς Ῥήνος, ὁ ἀγάρβυρος Ῥοδανός, ὁ Πάδος, αἵτινες κυλιόμενοι τὰ ὕδατα αὐτῶν σχηματίζόμενα ὑπὸ τῆς χιόνος τῶν Ἄλπεων, πρὸς τὴν ἀπωτέρας θαλάσσης τῆς Ἑρῶπης. Αἱ Ἄλπεις διαιροῦνται γεωγραφικῶς εἰς συστάδας, ὧν τὰ ὄρια καὶ τὰ ὀνόματα εἰσὶν ἔτι τὰ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων δοθέντα. Κ ρ υ σ τ α λ λ ὠ ν ε ς τ ὶ ν Ἄ λ π ε ω ν. — Ἡ ἐπὶ τῶν ἀκρωρειῶν τῶν Ἄλπεων συσσωρευομένη χιὼν σχηματίζει κ ρ υ σ τ α λ λ ὠ ν α ς καταπίπτουσα εἰς κοιλάδουτας, ὅπου δὲν εἰσδύουσι αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, ἢ ἀναλυομένη ἐν μέρει μεταβάλλεται εἰς πάγον. Ἀπὸ τῆς συστάδος τοῦ Λευκοῦ ὄρους μεχρὶ τῆς Τυρολίας ἀριθμοῦνται περίπου ἐπὶ τῶν Ἄλπεων 400 τοιοῦτοι κ ρ υ σ τ α λ λ ὠ ν ε ς, ἐξ ὧν οἱ πλείστοι ἔχουσι τουλάχιστον 4 χιλιομ. μήκος καὶ τινες 25 ἢ 30. Οἱ κ ρ υ σ τ α λ λ ὠ ν ε ς οὗτοι εἰσὶ πολλὰκις ἐπικλιναῖς ἐπ' αὐτῶν χαινουσι εὐρεῖαι καὶ βαθεῖαι ρωγμαί, ἢ δὲ ἐπιφάνεια αὐτῶν δὲν εἶναι ὀμαλὴ ἀλλὰ πλήρης ἐσοχῶν καὶ ἐσοχῶν ὁμοίων πρὸς θαλάσσια κύματα· ὥστε μακρόθεν βλέπων τις αὐτοὺς ἀπατᾶται νομίζων ὅτι βλέπει εὐ-

ρείαν τρικυμώδη θάλασσαν, ήτις επάγωσεν αφνης ενωπι-
 εμαινοντο τα τροφδεντα κωματα αυτης. Πλησιάζοντος
 του εαρος ο σχηματιζων αυτους παγος διολισθαίνει ο
 λοκληρος επι των κατωφερειων του ορους, αλλ' αφνης
 ισταται και πάλιν ηρεμει· η δε τοιαυτη κίνησις διασειου-
 σα τον κρυσταλλωνα διασχίζει αυτον τηδε κακεισε και
 σχηματιζει τας βωγμάς μετα φοβερου κρότου, οστις
 ομοιάζει προς γδουπον κεραυνοδ, επαναλαμβανόμενον
 υπο της ήχουσ των περίξ ορέων. Τότε η του αέρος δό-
 νησις μεταβιθετα εις τας σιβάδας των χιόνων, αιτι-
 νες συγχλοουονται και τινες αυτων κατακυλιονται φαι-
 νόμεναι μακρόθεν ως μικρά λευκαί τολύπαι, αλλα κα-
 ταστρέφουσαι εν τη πτώσει αυτων τα δάση, τας κατοι-
 κιας και αυτα τα χωρία, μέχρι των ορειων ενίοτε κα-
 τέρχονται. Οπως σχηματισωμεν ιδεαν περι των μεγά-
 λων τούτων θεαμάτων της φύσεως, μεταφερομεν εν-
 ταυθα την περιγραφην αυτων υπ' ατόπτου μαρτυροσ.
 Ο ιερεύς του Γρινδελδάλδ, διαπερών μετά τινων φι-
 λων του τον περιώνυμον άνω κρυσταλλωνα, τον πέ-
 ριξ του χωριου τούτου, ανεπαύθη επί του πάγου. «Μό-
 λις εκαθήσαμεν, λέγει, και το παράδοξον φαινόμενον,
 σπερ κάλειται αν ά β α σ ι ς τ ω ν κ ρ υ σ τ α λ λ ω ν ω ν,
 ανηγγέθη διά φρικαλέου κρότου, τα πυροβόλα, αι βρά-
 βδοι, αι πήραι ήμων, τα πάντα εφαινοντο ώσει κινού-
 μενα άφ' εαυτων. Βράχοι εδραιότατοι κατά το φαινό-
 μενον ήρξαντο αποσπώμενοι και συγκρουόμενοι. Ο πά-
 γος έβράγη αφνης μετά φοβερου πατάγου και προ των
 ομμάτων ήμων ήνεώχθησαν βωγμαι έχουσαι πλάτος
 30 έως 60 μέτρων· αλλαι δε πάλιν, αφνης συγχολ-
 λώμεναι, εσφενδόνιζον εις μέγα ύψος το περιεχόμενον
 ύδωρ. Ολος ο όγκος του κρυσταλλωνος, ο τοσούτον
 αφνης ταραχθείς, εκινήθη βήματα τινα επι τα πρόσω-
 αλλα μετ' ολίγον γενική επήλθεν ήρεμία και βαθει-
 σιγή μόλις διακοπτομένη υπο των συριγμών του άρ-
 κτόμουσ.

ΖΩΝΑΙ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ. Οί φυσιοδίφαι διαιροουσι
 τας Άλπεις εις επτά ζώνας καθ' όσον αφορά την βλά-
 στησιν. Η κατωτάτη, ήτοι η των άμπελων, αρχεται
 από των κοιλάδων, της οχθης των ποταμών και των
 λιμνων, και περατοϋται εις 600 μέτρων ύψος ύπερ την
 επιφάνειαν της θαλάσσης· κατόπιν αρχεται η ζώνη των
 δρυών, ήτις ύψουται μέχρις 900 μέτρων· μετ' αυτην
 η των φηγών, εκτεινομένη μέχρις ύψους 1,400 μέτρων
 αυτόθεν δ' αρχεται η κατωτέρα αλπικος ζώνη, επ' ής
 παχύταται νομαί αντικαθιστώσι τα δένδρα. Της ζώνης
 ταύτης υπέρκειται η άνω αλπικος ζώνη, ήτις ύψουται
 από 500 μέτρων άνωτέρω, και διατηρει καθ' άπαντα
 τον ενιαυτον σιβάδας χιόνος εντός των ανηλιων αβ-
 της κοιλοτήτων· τέλος άνωθεν και ταύτης αρχεται η
 ζώνη των κρυσταλλώνων και των αιωνίων χιόνων, άφ'
 ύψους 2,600 μέτρων. Αλλά και αι τελευταίαι αυται

δεν στεροθνται βλαστήσεως ολοτελώς· διότι βλέπει-
 τις επ' αυτων εκμπτρα φυτά, γεντιανην, χρυσάνθεμα
 και άλλα φυτά των υπερβορειων κλιμάτων.

Επι των Άλπεων ενδαιιτάται εκτός πολλων άλλων
 τετραπόδων και ο αίγαγρος, οστις γινόμενος όσημέραι
 σπανιώτερος ζητείται επιμόνως υπο του άτρομήτου
 κωνηγοδ, και καταδιώκεται υπο του μεγάλου άετου η
 γρυπόσ των Άλπεων. Το όρνειον τουτο ενεδρεύει ανα-
 μένον το ευκίνητον τετράπουν και περιπτάμενον άνω
 αυτοδ, εξαναγκάζει αυτό διά πρασποιητων εφόδων να
 καταφυγή εις τας αποκρημοτάτας κορυφάς. Ο δει-
 λός αίγαγρος επι στενης ιστάμενος άκρας έχει ως μό-
 νον μέσον σωτηρίας την αντίστασιν. Ο άετός παρα-
 φυλάττει, προκαλει αυτόν και επωφελοόμενος εκ της
 δυσκόλου θέσεως ήν λαμβάνει το ζώνον παρουσιάζον αυ-
 τώ τα κέρατα, πλήσσει αυτό διά των πτερώγων και
 το κατακρημιζει εις τας άβύσσους, όπου η ταυπητέ-
 ρυγος όρνις καταβιβρώσκει αυτό. Αλλ' ο βασιλεύς των
 πτηνών, κατά την μαρτυριαν του Κοχε, πολεμείται
 συχνάκις υπο των κοράκων, ών βρίθουσιν αι Άλπεις.
 Αι δε μάχαι, ας ούτοι συγκροτοϋσι μετά του φοβερου
 αυτων έχθρου εισι περιεργόταται διά τους έναερίους ε-
 λιγμοδς, οτινες άμφοτέρωθεν εκτελοϋνται. Οί κόρα-
 κες παρατάσσονται στοιχηδόν, διαιροϋνται εις πολλά
 τάγματα, προσβάλλουσι τον άετον πανταχόθεν, και οι
 αποκάμοντες αντικαθιστώνται υπο εφέδρων· αυτω δε
 πολλάκις αναγκάζουσι τον άετον να τρέπηται εις φυ-
 γήν.

Οί κάτοικαι των Άλπεων συμποσούνται εις επτά
 περίπου εκατομμύρια και ζώσι σχεδόν όλοι ποιμενικάς
 εκτός των κατοικούντων τας αυστριακάς χώρας, οστι-
 νες ασχολουονται εις την μεταλλωρυχίαν. Λεπτομε-
 ρείας περι των κατοίκων των Άλπεων ιδ. εν τω άρθρω
ΕΛΒΕΤΙΑ. (Νεολόγος).

ΠΕΡΙ ΝΙΚΟΤΙΑΝΗΣ.

υπό του Ιατρού
Ε. ΖΩΓΡΑΦΟΥ.

(Συνέχεια ιδε άρ. 716)

Εγράφησαν δε τόσα περι της βοτάνης ταύτης, κό-
 ριοι, ώστε βιβλιοθήκην ολοκληρον, άνευ υπερβολής,
 βιβλιοθήκην πολύτευχον δύναται τις να καταρτίσῃ διά
 των περι αυτης γραφέντων. Τί δε αποδεικνύει η πλη-
 θύς αυτη των συγγραμμάτων: τί άλλο, η ότι το φυτόν
 τουτο, εισπηδήσαν εις τας κοινωνιας των ανθρώπων
 και δωροδοκήσαν, ως ο επιτηδειότατος των διαφθορέων
 πρώτον τα θησαυροφυλάκια των ήγεμόνων και τα δη-
 μόσια ταμεία διά των δασμών και των τελωνειακών
 τελών, κατέστη κύριος εγγόντων τε και άρχομένων, όν

του λοιπου αντικείμενον πολιτικο οικονομολογικόν
 μάλλον η Ιατρικόν· Η δε υγιεινή εν τη άπελπισία αυ-
 της (ως συνήθως τουτο παρά τοις αντιπολιτευομένοις)
 παρηγορείται γράφουσα, και πληροί τόμους, και συγ-
 κροτεί βιβλιοθήκας· αλλ' όλα ταυτα εις μάτην, διότι
 μόνη η αναστάσις δύναται να καταστρέψη τοιοϋτον
 κράτος. Αλλο φαντάσθητε, κύριοι, αν τοιαυτόν τι εί-
 ναι δυνατόν, όταν μάθητε ότι αι στατιστικαι του
 James Jonson αναβιβάζουσι τον αριθμόν των υπηκόων
 του τυράννου τουτου εις οκτακόσια εκατομμύρια.

Ναι, κύριοι, οκτακόσια εκατομμύρια λογικά όντα
 ήμέρας και νυκτός λατρεύουσι τον θεόν του κυριου των,
 τό κ ε φ ι ο ν, υπο τριμορφον λατρείαν του τ α μ θ α
 κ ι ζ ε ι ν, του κ α π ν ι ζ ε ι ν και του μ α σ σ α ν την νι-
 κοιανήν, διά καταναλώτως άκαταλόγιστου· οκτακό-
 σια εκατομμύρια ανθρώπων θύουσιν επί του βυπαρου
 βωμοδ της άκαταγνώστου ταύτης θεότητος θυσίαν τρί-
 μορφον, του καπνίζειν, του ταμβακίζειν και του μασσάν
 την νικοτιανήν· και ούτω, οι μεν καταπολούνουσι άκα-
 τακάστως την άτμοσφαιραν διά νεφελών καπνοδ, κα-
 τακαίοντες ούτως οι πλείστοι εν τω καπνώ τον άρτον
 των τέκνων αυτων! οι δε καταρτυπαίνουσι τό τε έδαφος
 και τα ριζόμακτρα παραγεμίζοντες, δίκην πλήθωνος,
 τό κοίλον της ριζός αυτων από του ποθεινοδ και ευ-
 γενουδ τουτου φυτοδ· και οι άλλοι μασσώντες άπαύ-
 στως, δίκην καμήλων, τό βδελυρόν μίγμα της νικο-
 τιανής μετά του μέλιτος, και καταπιόντες και κατα-
 σιελούντες ούτω τα περίξ και τους περίξ αυτων, προσ-
 φέρουσι θυσίαν σιέλων και πτυσμάτων τω θεώ της πα-
 ραλόγου όρέξεως αυτων. Εύτυχως τό τελευταίον τουτο
 είδος της λατρείας δεν εισήχθη εισέτι παρ' ήμιν, και
 μένει τέως άγνωστον, δι' ο και ούδένα ποιήσομαι λό-
 γον περι αυτου, έως οδ ο πολιτισμός των καθ' ήμας
 χρόνων εισαγάγη και την ευγενή ταύτην και άβροστα-
 γή έξιν παρ' ήμιν υπο τον πομπώδη τίτλον της προσό-
 δου και του έξευγενισμού των ήθών· επειδή τα πάντα
 δέον να περιμένωμεν τουντεϋθεν από τας ανενδότους
 φροντίδας της φιλανθρώπου δύσεως του εκπολιτίσαι
 και προαγάγει ήμας εις την οδόν της εδδαιμονίας και
 τελειοποιήσεως των ήθών. Το ταμβακίζειν άρα, και μά-
 λιστα τό καπνίζειν εσονται μόνα αντικείμενα της ήμε-
 τέρας διαλέξεως.

Πρό παντός δ' έξισταστέον τί έστιν η νικοτιανή. Το
 φυτόν τουτο, ανήκον εις την αυτην οικογένειαν εις ην
 ανήκουσι και η ευθάλια (belladonna), και ο ισσοκύμος,
 και τό στραμόνιον, και ο μανθραγόρας, έχει και τα·
 αυτάς σχεδόν ιδιότητας και ενεργείας, δηλαδή εισα-
 γόμενον εις τον στόμαχον είναι δηλητήριον θανατηφό-
 ρον. Santoni ο περίφημος λατινιστής και ποιητής της
 εποχής αυτου (1630—1680) έτυχε συνωχούμενος

μετά του φίλου αυτου, του δουκόσ της Κονδέας, (ση-
 μειωτέον ότι άμφοτεροι ήσαν περιπαθείς έρασται της
 τραπέζης, και του Βίκχου ενθερμοι λάτρεις). Εν τω
 πίνειν και άστειεύεσθαι επήλθεν εις την κεφαλήν του
 δουκόσ ο παράλογος άστειεσμός να ρίψη εκ της ταμβα-
 κοθήκης αυτου ταμβακον εις τό πλήρες καμπανίτου
 οίνου ποτήριον του Santoni. Ούτος μηδόλωσ προσέξας,
 άγωνών δε τό παράπαν οίαν ο ταμβακός ήδύνατο να
 έχη δύναμιν, κατέπιε τον οίνον και μετά δέκα τεσσά-
 ρων ώρων άγωνίαν απέθανε. Παραδείγματα τοιαυτα
 ύπάρχουσι πολλά. Η δηλητήριος δ' αυτη ιδιότης χρεω-
 στείται εις την νικοτινικήν η νικοτινικήν, ούσίαν ενυπάρ-
 χουσαν εις τα φύλλα του καπνοδ και μειγμένην ιδίω-
 τινι έμπυρευματικώ έλαιω.

Οί καπνοι των καθ' ήμας μερών έμπεριέχουσι ευ-
 τυχώσ μόλις 2 0)0 εκ της ούσιας αυτης, ενφ οι της
 Γαλλίας και μάλιστα της Ισπανίας έμπεριέχουσι 7
 και 8 0)0 και έτι περισσότερον.

Αλλ' άρα γε διά της καύσεως δεν άπόλλυσιν ο κα-
 πνός την δηλητήριον αυτου ιδιότητα, έξεφανίζομένης
 εν τω πυρι της νικοτινης; Ούδαμώς, κύριοι· άπ' ένα-
 ντίας μάλιστα, διά της καύσεως η νικοτινή ενεργεί δρα-
 στικώτερον ως απορροφουμένη ταχύτερον.

Και τώντι, φυσιολογικάς αποδεικνύεται ότι κόνις,
 άεριον η άτμός διαχόμενος εν τη άτμοσφαιρα και μετ'
 αυτης εισπνεόμενος, διέρχεται παραχορημα τους ιστούς
 του οργανισμού και εισέρχεται εις τό αίμα, και φέρει
 τα χαρακτηρίζοντα αυτον αποτελέσματα. Ούτως έξη-
 γείται τό προσβάλλεσθαι, από παροξυσμοδσ όταν τις
 διέλθη πλησίον έλους. Ούτως έξηγείται η δηλητηρίασις
 των ζωγράφων, εκτεθειμένων εις την αναπνοήν άτμο-
 σφαιρας περιεχοϋσης ανθρακικήν μόλυβδον ής ποιού-
 νται χρήσιν. Ο επίσημος καθηγητής του Μονάχου Γέ-
 χλεν δεν απέθανεν αναπνεύσας ολιγίστην ποσότητα
 ύδρογόνου άρσενικούχου;

Εκ τουτων συνάγεται, κύριοι, ότι και ο καπνός εισ-
 πνεόμενος, ού μόνον δε άλλα και μετά μόνης της μεμ-
 θράνης του στόματος και του κοίλου της ριζός εις έπα-
 φην έρχόμενος, απορροφάται, και επενεργεί εις τον όρ-
 γανισμόν αναλόγως των ιδιοτήτων αυτου, και της επι-
 δεκτικότητος του ατόμου. Οσοι δ' άμφιβάλλουσι, ας
 λάβωσιν επ' όφιν τί υποφέρουσιν οι τό πρώτον καπνί-
 ζοντες, πως άμέσως ζάλη, και έμετος, και ώχρίασις,
 και γενική των μελών χαλνώσις επέρχεται. Ταυτα δε
 ούκ ήν δυνατόν γενέσθαι, ει μη τό δηλητήριον ύπηρ-
 χεν άνεπάφον, και η απορρόφησις δεν έγινετο άμέσως.
 Έρωτώ ήδη, είναι δυνατόν να πιστώσωμεν ότι τοι-
 αύτη ούσία, τοιοϋτον δηλητήριον εισαγόμενον καθ'
 εκάστην και πολλάκις εις τον οργανισμόν του ανθρώ-
 που, δεν επιφέρει βλάβην, και βλάβην βαθειαν;

Ἄλλ' ἡ συνήθεια, εἴποι τις ἄν, ἐξουδετεροῦ τὴν βλάβην ταύτην, ἐπειδὴ οὐδὲν τῶν πρώτων ἐκείνων αἰσθημάτων αἰσθανόμεθα πλέον ἀλλὰ μόνον εὐχαρίστησιν. Ναι, ὡς πρὸς τὴν ἀμείωσιν αἰσθησίν τὸ πρᾶγμα φαίνεται οὕτως ἔχον· ἀλλ' ὅταν πρόκηται περὶ αἰσθήσεως, μὴ λησμονώμεν, κύριοι, ὅτι αὐτὴ ἐστὶν ἡ αἰωνίως καταδολιευομένη τὸν ἄνθρωπον, ὅτι αὐτὴ μετὰ τῶν πολυτρόπων πειρασμῶν τῆς ἐκπειράζει ἡμᾶς, ἐξαπατώσα ἀείπτως, ὡς ἡ Δαλιδὰ, ὅτε μὲν διὰ τῆς ἡδονῆς, ὅτε δὲ διὰ τοῦ πόνου. Ὁ κίνδυνος τοῦ δηλητηρίου συνίσταται μᾶλλον εἰς τὰ πόρρω ἀποτελέσματα, καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῶν ἐστὶν ἐπιμᾶλλον φοβερά καθ' ὅσον λαμβάνει σύμμαχον τὴν δολερὰν αἰσθησίν, καὶ ἐνεργεῖ ὑπόβλητος καὶ δολίως. Θὰ ἦτον εὐεργέτημα εἰς τὴν ἀνθρώπινην, ἂν τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τοῦ καπνοῦ, ἢ ναυτίας, ἢ κεφαλαλγία κτλ. διατηροῦντο. Οὐδεὶς βεβαίως θὰ εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ὑποφέρει αὐτὰ συνεχῶς διὰ τοῦ καπνίσματος.

Παράδειγμα πειστικώτατον τῆς ἀληθείας τῶν λεγομένων ἔστωσαν ἡμῖν οἱ καπνίζοντες τὸ ὄπιον· ἀπαντες γινώσκουμεν ὅτι ὁ καπνίζων τὸ ὄπιον πίπτει ἐπὶ τέλους εἰς μαρασμὸν καὶ καταστρέφεται, ἢ δ' ἐνεργὸς τοῦ ὄπιου οὐσία, ἢ μορφίνη, ἐστὶ πολὺ ὀλιγώτερον δηλητηρίου τῆς νικοτίνης· πῶς ἄρα λογικῶς τις σκεπτόμενος, ἢ θάηεν ὑποθέσει καθ' ὅτι ἡ νικοτίνη κέκτηται τὸ προνόμιον νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ αἷμα ἡμῶν, νὰ διέρχηται διὰ τῶν ἰσθμῶν τοῦ ὄργανισμοῦ ἡμῶν, καὶ οὐδὲν ν' ἀφίηται ἰσχυρὸς τῆς διαβάσεως αὐτῆς; Πῶς δύναται τις, λέγω, νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ ἕξις, ἢ τὴν ἰσθμὸν αὐτῆς πορείαν καλύπτουσα, ἰσχύει, οἷον εἰδικὸν ἀντίδοτον, καὶ νὰ ἐξουδετεροῦ τὴν ἐπιβλαβὴν ἐνέργειαν τῆς νικοτίνης;

Τὸ αὐτὸ διδάσκει ἡμᾶς καὶ ἡ βραδύτης μεθ' ἧς ἐνεργεῖ καὶ τὸ οἶνον πνεύμα, οὐσία ὡσαύτως δηλητηρίου ἀλλὰ πολλῶν ἀσθενεστέρων τῆς νικοτίνης. Ὁ οἶνον πνεύμα ἐλκυσόμενος ὑπὸ τῆς προσκαίρου εὐφροσύνης ἢ ἡ ἐπιβουλῆς αἰσθησίν τῶν προσφέρει, καταλαμβάνεται τὰ χεῖρα ἢ βράδιον ὑπὸ τῆς τρομάδος λεγομένης μανίας, καὶ κακῶς ἀπόλλυται. Οὕτω λοιπὸν παραδεχόμενοι ὅτι ἡ νικοτίνη ἐστὶν ἰσχυρὸν δηλητηρίου, ὅτι καπνίζομένη ἀπορροφᾶται ταχύτερον καὶ εἰς πλείοτέραν δόσιν, ὅτι, ὡς αἱ ἀνάλογοι αὐτῆς οὐσίαι, προξενεῖ καὶ αὐτὴ βλάβην καιρίαν, ἰδίως τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἀναλόγως τῆς ἐπιδεδεικτικότητος τῶν καπνίζόντων. Ἴδωμεν πῶς μέρος τοῦ συστήματος τούτου προσβάλλει μᾶλλον.

Ἐκαστὸν τῶν δηλητηρίων τῶν τῶν νευρικοῦ συστήματος προσβάλλοντων ἔχει καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ φέρεσθαι κατὰ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ μέρους τοῦ συστήματος τούτου. Οὕτω π.χ. τὸ ὄπιον προσβάλλει ἰδίως τὸν ἐγκεφαλον, ἢ στρυχνίνη τὸν νωτιαίον μυελόν, ἢ εὐθάλεια τὰ νεύρα τῆς ἰριδος, ἢ δακτυλίτις τὰ τῆς καρδίας, τὸ κούραρε τὰ τῆς κινήσεως καὶ οὐχὶ τῆς αἰσθήσεως· ἢ δὲ

νικοτίνη; καὶ αὕτη, κύριοι, ὡς ἡ στρυχνίνη, προσβάλλει τὸν νωτιαίον μυελόν μᾶλλον ἢ τὸν ἐγκεφαλον, ἀλλὰ πάντῃ διαφόρως αὐτῆς, διότι, ἐνῶ ἡ στρυχνίνη φέρει σπασμῶδες καὶ τιτανικὰς τανίσεις τῶν μυῶν, ἡ νικοτίνη ἀπ' ἐναντίας ἀποναρκώνει καὶ παραλύει διὰ χυανώσεως τὰς τοῦ μυελοῦ ἐνεργείας.

Κατὰ τὸ 1845 ὁ περιδοξὸς φυσιολόγος Magendie μετὰ τοῦ Κωνσ. James κατὰ πρόσκλησιν τῆς κυβερνήσεως ἐπεχείρησαν τὰ ἐξῆς πειράματα, τὰ ὁποῖα ὁμοῦς (εἰρηθῶ ἐν παρενθέσει) οὐκ ἤλθον εἰς φῶς ἀλλ' ἐμείναν ἐν τῇ σκοτίᾳ, τεθαμμένα ὑπὸ τοῦ βαρέως λόγου τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κράτους, καὶ τοῦτο πατρικῆ προνοίᾳ τῆς τότε κυβερνήσεως, προτιμησάσης τὸ συμφέρον τοῦ ταμείου μᾶλλον, ἢ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων.

Ἐστάλαξαν ἐπὶ τῆς γλώσσης ἢ καὶ ἐντὸς τῶν ῥινοφάρυγγος ἰσχυρῶς δύο ἢ τρεῖς σταγόνας νικοτίνης· ἢ ἀπορροφήσας ἐγένετο ταχυτάτη (ἐπιστῶ ἐνταῦθα τὴν προσοχὴν τῶν νομιζόντων ὅτι ὁ καπνὸς μὴ καταπινομένος οὐδόλως βλάπτει). Παραχρῆμα τὸ ζῶον ἤρξατο ν' ἀγωνιᾷ· ἢ ἀναπνοὴ ταχυθεῖσα κατέστη ἀτακτος, ἢ ἡρᾶ καὶ οἰονεὶ γοερά· βλέμμα φρίκης καὶ ἀπελπισίας περιστρέφει τὸ ζῶον, καὶ φαίνεται θέλον νὰ φύγῃ, ἀλλ' ἀδύνατον νὰ προχωρήσῃ· μένει ἐκεῖ οἰονεὶ κρατούμενον ὑπὸ χειρὸς ἰσχυρῆς, ὑπὸ δυνάμει ἀνωτέρας τῆς ἑαυτοῦ. Μετ' οὗ πολὺ καταλαμβάνεται ὑπὸ ῥίγους· ἢ ἄγωνία ὡς καὶ ἡ τῆς ἀναπνοῆς δυσχέρεια αὐξάνουσι τὸ σῶμα του περιβρέσται ὑπὸ ἰδρώτος ψυχροῦ καὶ ἐξώδους· τὸ διαδέχεται τρόμος γενικὸς τῶν μελῶν. Τὸ δυστυχὲς ζῶον ἀμφιταλαντεύεται, οἱ πόδες φαίνονται ἀνίκανοι νὰ βαστάσωσι τὸ σῶμα, καὶ μετὰ τινος δονήσεως καὶ ταλαντεύσεως δι' ὧν φαίνεται οἰονεὶ ζητοῦν ἐπὶ ποίας ἄρα νὰ καταπέσῃ πλευρᾶς, βαθμηδὸν ὑποχωρεῖ καταβαλλόμενον καὶ ἐκτείνεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκπνέει. Ἐκ τῆς σειρᾶς ταύτης τῶν συμπτωμάτων ἐκαστος βεβαιοῦται ὅτι ὁ νωτιαίος μυελὸς βαθέως προσεβλήθη, καὶ γενικὴ ἐπὶ τῶν μυῶν παραλυσία.

Ἄλλ' ἄρα γε ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὰ ζῶα, δέον νὰ συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον; Δυστυχῶς, κύριοι, ὀλιγίσταί εἰσιν αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος διαφέρει σωματικῶς τοῦ ζῴου. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι, καθ' ὅτου ἡ χρῆσις τῆς νικοτιανῆς ἐλαβεν ἢ σήμερον ἔχει ἔκτασιν, αἱ παραπληγία καὶ αἱ παραλυσία ἐν γένει ὑπερηύξησαν, καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀπεδείχθησαν προσελθούσαι ἐξ αὐτῆς. Παραδείγματά εἰσιν ἄπειρα, ἰδίως τὸ τοῦ ἱατροῦ τῶν φυλακῶν τῆς Μάτζης (πόλεως τῆς Γαλλίας).

Τοιαύτην δὲ ἐπίτασιν ἐλαβεν ἢ χρῆσις τῆς νικοτιανῆς, ὥστε τὸ καταναλισκόμενον ποσὸν καταντᾷ μυθῶδες (1).

(1) Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔφοδεύονται ὡς ἔγγιστα 1,020,000 ὀκάδες κατ' ἔτος.

Ἐκ τοῦ ὑπομνήματος ὅπερ ὁ σοφὸς κ. Jolly ἀνέγνωσεν ἐνώπιον τῆς Ἀκαδημίας τῆ 25 φεβρουαρίου 1865, ἐξάγομεν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1792 ἔτους μέχρι τοῦ 1832 εἰσπραττόντο ἐν τῇ Γαλλίᾳ 28 ἑκατομμύρια φράγκα κατ' ἔτος πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τοῦ κράτους. Ἐκ τῶν 28 δὲ τούτων ἑκατομμυρίων τὰ 23 ἀνήκον τῶν κυρίως τὰ β ἀ κ τῆς ῥινόσ, τὰ δ' ἕτερον τρίτον, τῶν τοῦ καπνίσματος. Κατὰ δὲ τὸ 1802 τὰ πρᾶγματα ἠλλαξαν, ἢ εἰσπραξις ἀνέβη εἰς 180 ἑκατομμύρια κατ' ἔτος, ἐξ ὧν μόλις τὸ 15 ἀνήκει τῇ ῥινόσ· τὰ ἐπιλοιπα καιονταὶ καπνίζομενα πρὸς δόξαν τῆς πεφωτισμένης Γαλλίας, καὶ αἰσχύνῃ τῆς ἀπληπισμένης ὑγιεινῆς.

Ἡ τάσις αὕτη, κύριοι, τοῦ καπνίζεσθαι μᾶλλον ἢ ταμβακίζεσθαι, εἶναι ἀντικείμενον σοβαρώτατον, διὰ τὸν λόγον ὅτι διὰ τοῦ καπνίσματος ἐπενεργεῖ, ὡς εἴρηται, ἐπιβλαβέστερον ὁ καπνὸς· ἐπειδὴ διὰ τῆς συνεχοῦς ἐπαφῆς τοῦ σιγάρου ἐπὶ τῶν χειλέων προξενεῖται εἰς τὸ κάτω ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον χεῖλος ἢ καρκίνωσις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διάφοροι παραλυσία, ἰδίως ἢ προϊούσα λεγομένη παραλυσία, ἀποδίδονται σήμερον εἰς τὴν κατὰ χρῆσιν τοῦ καπνίσματος. Ταῦτα δὲ λέγων δὲν ἐννοῶ ὅτι ὁ ταμβακίζων δὲν βλάπτεται. Ἄπαγε! ἐπειδὴ ἐκ τῆς ῥυπαρότητος ἢ τῆς καθίστησι τὸν ταμβακίζοντα ὀχληρὸν τοῖς καὶ μάλιστα ταῖς περὶ αὐτὸν, ἕξει μετ' οὐ πολὺ τὴν ἑαυτοῦ σφραγτικὴν μεμβράνην ἣττον αἰσθανομένην, τὸν φάρυγγα εἰς ἀκατάπαυστον ἐρεθισμόν· τὸ σπουδαιότερον δὲ εἶναι ὅτι ὁ ταμβακὸς μένων εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς βλενώδους μεμβράνης τῆς ῥινόσ, ἀπορροφᾶται κατὰ μέρος· καὶ ἀποδείξει τούτου ἀνατίρητος, ὅτι ἐν τῇ ἐρευνῇ τῶν ὀργάνων πολλῶν καταχρηστικῶς ταμβακίζόντων, εὐρέθη ἐν τῇ ἠπατικῇ οὐσίᾳ νικοτίνη. Ὁ ἱατρὸς Heussy ἀναφέρει δύο αἰφνιδίους θανάτους, οὓς ἐχαρακτήρισαν μὲν ὡς ἀποπληξίαν (ang. no de poitrine), ἀλλὰ κατ' αὐτὸν ἀποδοτέον αὐτοῦ εἰς τὴν νικοτίνην ἢ νικοτιανίνην (Hernistaed 1821).

Ἡ ἕξις τοῦ ταμβακίζεσθαι, κύριοι, σπανίως ἀναγνωρίζεται ὡς ἀρχὴν θεραπευτικὴν τινὰ σνάγκην πρὸς ἀντιπερισπασμὸν διὰ τοῦ ἐρεθισμοῦ τῆς ῥινόσ, καὶ τῆς ἐκρίσεως ἀπ' αὐτῆς τῆς βλεννῆς, ὡρελίμου ἐνίοτε εἰς τινὰς κεφαλαλγίας ἢ ὀφθαλμικὰς νόσους· ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἡ ἕξις αὕτη ἀρχεται ἀπὸ ἰδιοτρόπου ἐνεργείας τῶν αἰσθητηρίων ἐπὶ τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου· ὑπάρχουσι δὲ καὶ τινες ἐπιζήτοῦντες ἢ ἀπὸ τὴν κενόφρονος ἰδέαν τοῦ λομβάνειν ὕψος σοβαρὸν καὶ ἐμβριθές, ὕψος προσπεπονημένης μεγαλονοίας καὶ διδακτορικῆς σπουδαιότητος, νομιζοῦσι δὲ ὅτι εὐρίσκουσι τούτῳ κρατοῦντες ταμβακοθήκην καὶ ταμβακίζοντες· ἀλλ' ἂς ἀφῆσωμεν αὐτοὺς ἀρυσμένους τὸ μεγαλόνοον καὶ τὴν ἐμβριθεῖαν ἐκ τῆς ταμβακοθήκης αὐτῶν καὶ ἂς ἐλθωμεν εἰς τοὺς καπνίζοντας.

Ὅσοι ἐξ ἡμῶν καπνίζουσι (καὶ οἱ μὴ καπνίζόντες

εἰσι βεβαίως ὀλιγίστοι) ἐνθυμοῦνται ὑπὸ ποίας δοκιμασίας ἢ εὐγενῆς αὐτῆς ἕξις ἀποκίταται· εἶπομεν ὅτι οὕτε αἱ ναυτίας καὶ ἢ ἀκατάπαυστος τοῦ στόματος σιέλωσις καὶ πικρία, οὔτε τοῦ ἐγκεφαλοῦ ἢ ζάλη καὶ αἱ σκοτοδινιάσεις, οὔτε ὁ ἐρεθισμὸς τῶν βρόγχων καὶ ἢ ἀνορεξία ἰσχύουσι ν' ἀποτρέψωσι τὸν νεοφώτιστον τοῦ καπνοῦ λάτριν τοῦ μυηθῆναι τέλειον τὰ τοῦ τεριακῆ μυστήρια. Ὅταν δὲ προϊόντος τοῦ χρόνου, ἢ ὑγιεινῆς προσελθούσα καταδείξῃ τὰ σοβαρὰ ἀποτελέσματα εἰς τὸ ἐκθέτει αὐτὸν ἢ ἕξις τοῦ καπνίζεσθαι, οὗτος ὑπομειδιῶν ἐκσφενδονίζει χλευαστικῶς κατὰ προσώπου αὐτῆς νέφρος πυκνὸν καπνὸν.

Μὴ ὦμεν δὲ ὑπερβολικοὶ, ἢ ὑπερβολῆ ὑπῆρξε πάντοτε ὁ φοβερώτερος ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας, καὶ ἐξετάσωμεν τ' ἀποτελέσματα τῆς νικοτιανῆς ὑπὸ τὰς ἐξῆς ἐπιπτώσεις κατὰ τὰς σχέσεις αὐτῆς μετὰ τὴν ἀτομικὴν ἐκάστου ὑγιάν, μετὰ τὴν οἰκογένειαν, καὶ τὴν κοινωνίαν ἐν γένει.

Τὸ οὐδόλως καπνίζεσθαι, ἐστὶ, κύριοι! προτιμότερον· ἀλλὰ καὶ τὸ μετρίως καπνίζεσθαι, ἀδιάφορον, ὅταν ἡ θέλησις διατελῇ κυρία τῆς ἐπιθυμίας, καὶ ἡ ἕξις δὲν ἐγκυβερνεῖται ὡς δευτέρα φύσις. Μὴδὲ εἴπωσιν (καθ' ὅσον ἀπορροῦ τὴν αἰσθησίν) οἱ μηδέποτε καπνίσαντες, « πρὸς τί καὶ ἡμετρία χρῆσις ἀποῦ δυσῶδες τὸ βότανον »· μὴ εἴπωσι, λέγω, ἵνα μὴ ἀκούσῃσι τὸ « γέυσασθε καὶ εἰδατε, ἄλλως ἐστὶ ἀναρμόδιον τοῦ κρίνειν ».

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ψυχικὴν κατάστασιν, ἦτοι τὸ αἰσθημα, τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔχει οὕτως. Ὑπάρχουσι, κύριοι, στιγμαὶ τῆς ζωῆς, καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος ἀδυνατεῖ ν' ἀπασχολήσῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ εἰς τι σπουδαῖον ἀντικείμενον, καθ' ἃς ἡ καρδία διατελοῦσα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀκηδίας δὲν συγκαίνεται, δὲν πάλλει τὸν παλμόν ἐκείνον τῆς ἐνεργείας, μένει ὡς τέλμα ἀκίνητον, ὡς θάλασσα νεκρὰ καὶ ἀσάλευτος εἰς τὰς πνοὰς τῶν ζεφύρων. Κατὰ τὰς ὥρας ταύτας ὁ ἄνθρωπος ἀποφύγει τὴν ἐργασίαν, λησμονεῖ τὸ καθήκον, οὐδὲ τὰς ἡδονὰς ἐπιζητεῖ καθ' ἃς ἡ ψυχὴ λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος, ὀρέγεται παθητικὸν τινὰ γαργαλισμὸν τῶν αἰσθησῶν, ποθεῖ τὸ δὴ λεγόμενον « νὰ σκοτώσῃ τὸν καιρόν ». Ἐ κύριοι, δῆμιον ἐπιτηδεϊότερον δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἢ τὸ κάπνισμα! ἀνάπτει τὸ σιγάρου του, ῥίπτει ἐπὶ τοῦ καθίσματός του, βυθίζει τοὺς τελεματώδεις ὀφθαλμούς του εἰς τὸ κενὸν τὸ ἰσοφαρίζον τῶν τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς καρδίας του, καὶ ἐξερέγεται ἐκ τῶν ἐγκάτων τῶν πνευμόνων του, δίκην καπνοδόκης καπνῶν, ἀντὶ καλίας νοητῆς καὶ ἐλλόγου, καὶ οὕτω πραγματικῶς σκοτίνει τὸν καιρόν. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἀκηδίας, τῆς ἀλεθρίας ταύτης καταστάσεως τῶν ἀδυνατῶν χαρακτήρων. Ἄλλ' ἐν ταῖς ὀλίψεσιν ἡμῶν καὶ ταῖς λύπαις, δὲν παρηγορεῖ ἄρα ἡμᾶς τὸ κάπνισμα; ἐπὶ τῶν πτερύγων τῆς ἡμέρας ἀνυψουμένης νεφέλης τοῦ καπνοῦ δὲν ἀνίπτανται καὶ δὲν διασκεδάζονται ἄρα

ὡς αὐτὴ, αἱ τὴν ψυχὴν ἡμῶν βυρρύνουσι λύπαι ; Ναι, κύριοι, θέλω νὰ ἦμαι εἰλικρινής, ὑπῆρξα καὶ ἐγὼ ἄλλοτε φανατικὸς καπνολάτρης, ἠδυνήθην ν' ἀπαλλαγῶ, δὲν θέλω δὲ καὶ νὰ ἐκδικηθῶ σήμερον ἀγενῶς κατὰ τοῦ καταστραφέντος εἰδώλου· ὁμολογῶ, ὅτι πολὺ ἔχει τὸ παρήγορον τὸ κάπνισμα ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο ἀρὰ γε ὁ ἄνθρωπος νὰ εὕρῃ ἄλλα μέσα παρηγορίας· μᾶλλον ἀξία τῆς διανοητικῆς ὑπεροχῆς αὐτοῦ ;

Ἰλλεῖσι πλησίον τὸ πλοῖον ἐπὶ τῶν ὑγρῶν κελυθῶν οὐρίον ἔχον τὸν ἀνεμον, τὰ ἀντικείμενα τὰ διασκεδάζοντα τὸν ναύτην, βαθυμηδὸν ἀπομακρύνονται, ξηρὰ καὶ ὄρη κρύπτονται ὀπισθεν τοῦ ὀρίζοντος, μετ' οὗ πολὺ ὁ ἀνεμος κοπάζει, καὶ τὸ πλοῖον μένει ἐν μέσῳ κύκλου ἀπεράντου καὶ μονοτόνου· ἐκάστη ὥρα, χρόνος, αἰὼν ἢ ἡμέρα, καὶ ὁμοῦ παρέρχονται ἡμέραι, παρέρχονται νύκτες ἐν ἀκινήσει καὶ ἀκρα ἀεργίᾳ. Ἐν τίνι ἄρα τὸ πλήρωμα θὰ διέκειτο καταστάσει, ἀν μὴ ἔσπευδε τὸ κάπνισμα πρὸς παρηγορίαν τοῦ ; Ναι, ἀλλὰ δὲν θὰ ἦσαν χιλιάκις προτιμότερα, ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν, αἱ σωματικαὶ ἐξασκήσεις ἀντὶ τοῦ κάπνισματος ; τὰ ναυτικὰ θέατρα, καὶ ἡ διανοητικὴ διασκεδασίς ; Ἐλεύσεται ἡ καρ καθ' ὃ οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον παιδαγεύμενοι, θὰ κινῶνται ὀλιγώτερον τὸ βιβλίον καὶ τὸ σιγάρον δὲν θὰ εἶναι πλέον ἀνταγωνιστὰι, τὸ πρῶτον θὰ καταβῆται τὸ δεύτερον Ἀλλὰ πρὶν ἢ τοῦτο γένηται, πόσα ἑκατομμύρια ἐνηθισχυρισθῆσονται εἰς τὰ ταμίαια τῶν ἡγεμόνων, πόσοι χρόνοι ἀφαιρεθῆσονται ἀπὸ τῆς ἐνεργητικότητος τοῦ ἀνθρώπου, πόσα χεῖλη καρκινωμένα θὰ πέσωσιν ὑπὸ τὴν μάχαιραν τὴν χειροουργικὴν !

Ἐκ τῶν λεχθέντων, κύριοι, συνάγεται ὅτι ὁ καπνὸς ἐπιτενεργεῖ ἐπὶ τοῦ σώματος ὡς δηλητήριον ἀρκούντως δραστηκὸν ὅπως θεωρηθῆσῆτος τοῦ οἰνοπνεύματος σὺν τροφῆς.

Ἰδῶμεν ἤδη ὅποια ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ ἐπὶ τῆς διανοίας· ὁ καπνὸς τιθέμενος εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς μεμβράνης τῆς βίνας καὶ τοῦ στόματος καὶ μάλιστα τῆς τῶν βόγγων ἀπορροφᾶται ἐν ἀκαρεῖ ὡς εἴρηται καὶ ἐπιτενεργεῖ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ἔγκεφάλου· ἀν δὲ τοῦτο ἐπιναλαμβάνηται συνεχῶς, ὁ ἔγκεφαλος εὐρίσκειται ὑπὸ τὴν ἐπίρρειαν νάρκης ἥτις ἐμποδίζει τὴν ἀναγκασιόταταν δύναμιν τῆς ἀντιλήψεως, τὴν προσοχὴν, καὶ οὕτω τὸ πνεῦμα καταλαμβάνεται ἀπὸ εἰδός τι ἀδρανείας καὶ ἡμικαρῶσεως, ἥτις εὐχαριστεῖ ἴσως τὰ μάλιστα τὸν περιεργὸν· ἀλλὰ τὸν ὠφελεῖ ; οὐδαμῶς ἢ παρέρχεται κἀν ἀνευ ἴχνους βλάβης ἐπὶ τοῦ πνεύματος ; οὐδὲν ὁμοίως. Ὁ κ. Φονταγκριβὸς ἀναφέρει ὅτι εἰς μίαν ἐκ τῶν σχολῶν, ἐν αἷς τὸ κάπνισμα ἐπιτρέπεται, κατέστρωσαν στατιστικὴν δι' ἧς ἀπεδείχθη τρανῶς, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν βραβείων ἦν κατὰ λόγον ἀντίστροφον τῆς ἀ-

ναλώσεως τοῦ καπνοῦ· καὶ τοῦτο αἰτιολογεῖται ἀριστὰ ἀπὸ τῆς καταθλιπτικῆς ἐπιρρείας τοῦ καπνοῦ ἐπὶ τὸ μνημονικόν. Οὐδεὶς ἐκ τῶν κάπνιζόντων μαθητῶν ὀπίστη ἐξετάσεις ἢ ἄλλην ἐμβριθὴν ἐργασίαν ἐν ἧ ἀπαιτεῖται ἐντασις μνήμης, αἰσθανθεὶς τὴν ἀνάγκην τῆς τοῦ κάπνιζεν ἀποχῆς ἐπὶ τινὰ καιρὸν. Πάντες οἱ συγγραφεῖς συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο.

Τὸ κάπνισμα καὶ ἀχρηστικῶς ἐπιφέρει ὡσαύτως τὴν μερικὴν ἀμνησίαν, ἥτοι τὴν λήθην τῶν λέξεων καὶ τῶν ὀνομάτων. Βρίθουσι τὰ παραδείγματα τῆς τοιαύτης μερικῆς ἀμνησίας ἐν τοῖς συγγραφεῦσιν. Ἀναφέρουσι π. χ. ὅτι μέγας τις κάπνιστὴς ἔσχε τὴν μνήμην τοσοῦτον ἀσθενῆ, ὥστε παρουσιασθεὶς ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον πρὸς ἐκζήτησιν καὶ περалаβὴν τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ, ἐλησμονῆσε τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα· μάντην ἐζήτησεν αὐτὸ ἐν ταῖς ἀποκρύφους λέλοις τοῦ καισεκοτισμένου ἔγκεφάλου του· μάντην ἀνεδίφησε τὰς κατακαπνισμένας πτυχὰς τῆς τοῦ ἀθλίου μνημονικοῦ του ἔδρας· ἐπροσπάθησεν ἀλλ' οὐχ εὕρεν, ἡγανάκτησεν ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε, καὶ ἐπέστρεψεν ἀπρακτὸς οἴκαδε.

Τὸ δ' ἐξῆς ἀναφέρει ὁ σοφὸς Φονταγκριβὸς ὡς αὐθεντικόν. Ἰατρὸς τις, λέγει, φίλος ἐμὸς καὶ οἰκεῖος, ἦτο ἐκδοτος εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ σιγάρον, ἀλλὰ τὸ πολυάσχολον αὐτοῦ δὲν τῷ ἐσυγχώρει τὸ κάπνισμα εἰμὴ ἐν ὥραις τῆς ἀναπαύσεως. Τὸ μνημονικόν του ἤρξαιτο καταπίπτειν, ἀλλ' ἐθεώρησε τοῦτο ὡς φυσικὴν κατάπτωσιν προερχομένην ἐκ τῆς προχωροῦσης ἡλικίας. Παθὼν ἐκ γαστραλγίας ἡναγκάσθη, παραιτήσας πᾶσαν ἐργασίαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς Vichy, ὅπου μέινας τέλειον ἀεργος, παρεδόθη κατὰ χρηστικῶς εἰς τὸ κάπνισμα, μόλις δὲ παρήλθον 15 ἡμέραι, ἐν μιᾷ πρωίᾳ, λαθὼν ἀνάγκην νὰ γράψῃ τὸ ὄνομα ἐνός τῶν τέκνων του, ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ ἐνθυμηθῇ αὐτό. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀνησύχησεν, ἀλλὰ καὶ πρᾶχρημα ἐλησμονῆσε καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονός. Ἐπανελθὼν οἴκαδε, ἐπανάλαβε τὰς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ πᾶν σύμπτωμα ἀμνησίας παρήλθε, τὸ δ' ἐν Vichy γενόμενον ἔμεινε τέως ἀνεξήγητον. Μετὰ ἐν ἔτος εἰς τὰς αὐτὰς εὐρεθεὶς περιστάσεις τῆς ἀεργίας καὶ τῆς τοῦ κάπνιζεν καταχρήσεως, ἔσχε τὰ αὐτὰ τῆς ἀμνησίας συμπτώματα. Τότε ἐνόησε τὴν αἰτίαν καὶ ἀπέκόπη τοῦ καπνοῦ. Τὸ ἀπόκομμα τοῦτο ὑπῆρξε δυσχερέστερον τοῦ ἀπογαλακτισμοῦ τῶν παιδῶν· ἀλλ' ὁμοίως ἀντημεῖθη πληρέστατα διὰ τῆς ἐπανόδου τῆς μνήμης αὐτοῦ.

Ἐρωτῶ ἤδη τί ἤθελε συμβῆν ἂν ἡ αὐτὴ ἐξηκολούθει κατὰχρησις (ἢ καὶ ἀπλή χρῆσις ἐν τοιαύταις περιστάσεσιν) ; Παντελῆς ἀποζώωσις, ἥτοι ἐξέλειψις τελεία τοῦ παρελθόντος, σκοτασμὸς βλακώδης τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τελεία καταστροφή.

Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς εἰδήσιν καὶ γνώσιν τῶν καταχρωμένων τοῦ κάπνισματος, καὶ μάλιστα τῶν νεανιῶν τῶν πολλῶν πλείονα ἀνάγκην ἔχόντων τοῦ μνημονικοῦ.

Τί δὲ τὸ κάπνισμα ὡς πρὸς τὴν οἰκογένειαν ; Ἐν ἐρώτησιν ταύτην ἔδει ἡμῖν ν' ἀπευθύνωμεν πρὸς τὰς συζύγους τῶν κάπνιζόντων, τὰς ἀναγκαζομένας νὰ ἀναπνεύσιν τὴν συζυγικὴν ἀτμοσφαιραν, ὑφ' ὅλην τὴν ἀρωματικὴν ποικίλιαν τῆς νικοτιανῆς. Καὶ ὑποφερτὸν ἂν μόνον περὶ τῆς ὁσμῆς ἐπρόκειτο ἢ δυστυχῆς γυνὴ ὑποφέρει τὰ πάντα, ἀρκεῖ μόνον ἡ καρδία νὰ μένη ἀθικτος. Ἀλλὰ, φαντάσθητε, κύριοι, τῆς περιεργῆς συζυγῆς ἐξεγειρόμενον τοῦ ὕπνου καὶ μὴ ῥοφήσαντα εἰσέτι τὸν καπνὸν καὶ τὸν καφέν του· φαντάσθητε τὸ σύνοφρον, τὸ βλοσυρὸν, τὸ ὀργίλον του. . . Ἀποφύγω νὰ τὸν περιγράψω, κύριοι, διότι οὕτε νὰ τὸν φαντασθῶ ἐπιθυμῶ. . . Παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς μάλιστα ἐν καιρῷ βαρμαζανίου, μυρίας κομμικοτραγικὰς σκηνὰς ἀπαντᾷ τις ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς αὐτῶν. Ὡ! ἂν ἠδύναμην νὰ ἀναφέρω μίαν μόνον, ἠθέλετε πεισθῆ ὅτι γελοιωδέστερον ἀλλὰ καὶ ἀπεχθέστερον δὲ ἀπὸ τὸν περιεργῆς τοῦ κάπνοῦ δὲν ὑπάρχει.

Περιπλέων, ἢ τοῦ κάπνιζεν ἐξῆς δὲν ἐγένετο παρὰ τὸς τῆς συστάσεως τῶν καφφενείων, καὶ τῶν διαφόρων κύκλων τῶν παραλυόντων τοὺς δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας ; Πόσοι ἐγκαταλείποντες τέκνα καὶ οὐζυγον, διέρχονται ὥρας ὀλοκλήρους ἐν αὐτοῖς ἐν παντελεῖ ἀεργίᾳ καὶ ὀκνηρίᾳ ;

Τινὲς ἐκ τῶν σφόδρα φανατικῶν ταμβακοδικωκτῶν, κρίνοντες τὴν σύγχρονον κατάστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος ἐκ μόνων τῶν φιλολογικῶν προϊόντων αὐτοῦ, καὶ μὴ εὐρίσκοντες ἐν αὐτοῖς τὸ ὕψος, καὶ τὴν ἀληθῆ χάριν τοῦ πνεύματος τῶν παρελθόντων αἰώνων, ὀλίγους ὀλίγους μὲν, ἀλλ' ἐκλεκτὰ παρήγαγον, ἐνῶ σήμερον τὰ φιλολογικὰ προϊόντα βρίθουσι ἀπανταχοῦ ἀλλ' ἀνευ ὁσμῆς καὶ ἀλατος, ἠθέλησαν ν' ἀποδώσωσι τὴν κατάπτωσιν ταύτην τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἰς τὴν κατάχρησιν τοῦ κάπνοῦ, ὅστις, ὡς ἐβρέθη, ἐπιτενεργεῖ ναρκωτικῶς ἐπὶ τοῦ ἔγκεφάλου.

Ἀλλὰ, κύριοι, ἐπιναλαμβάνω, ὅτι ἡ ὑπερβολὴ εἶναι ἐχθρὸς δολιχάτατος τῆς ἀληθείας· ἀς μὴ ἡμεῖς λοιπὸν ὑπερβολικοὶ, διότι πρῶτον μὲν ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος δὲν καταμετρεῖται ἐκ μόνων τῶν φιλολογικῶν ἔργων. Πῶς ; τόσας ἐφευρέσεις καὶ ἐπινοήσεις τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τόσα τεράστια ἔργα τῆς μηχανικῆς, τόσας ἀνακαλύψεις καὶ ἐν τῇ γῆ καὶ ἐν τῷ στερεώματι, εἰσὶ λοιπὸν μηδὲν, καὶ μόνον ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν μακρῶν καὶ τῶν βραχέων, ἢ ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν μακρῶν καὶ τῶν βραχέων, ἢ ἐν τῇ μάλλον ἢ ἥττον εὐφειῖ ἐρμηνείᾳ τῶν τοῦ Πλάτωνος ζητημάτων, καὶ ἄλλων ὁμοίων, ἀναφαίνεται τὸ πνεῦμα καὶ θαυμάζεται ἡ εὐφύια ; (Ἀκολουθεῖ),

ΕΡΑΝΙΖΟΜΕΘΑ ἐκ τῆς ἐφημερίδος ὁ « Κόσμος » τὰ ἐξῆς.

« Δὲν ὑπάρχει ζῶον τοσοῦτον δυσκόλως φονευόμενον ὡς ὁ Καρχαρίας· ὁ δὲ κ. Κυλβερῆ διηγείται τὰ ἐξῆς περὶ τούτου· « Καρχαρίας συνελήφθη ὑπὸ τοῦ πληρώματος τῆς « Ἀηδῶνος » ἐφ' ἧς ἐπέβαιναν· ἀφοῦ δὲ μετὰ πολλοῦ κόπου ἀνεσῦρθη ἐντὸς τοῦ πλοίου, ἐδέησε νὰ δεθῇ ἰσχυρῶς κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐράν. Τούτου γενομένου, ἠνοιξαν τὸ σῶμά του διὰ κοπτερᾶς μαχαιρᾶς ἀπὸ τῆς κάτω σταγῶνος μέχρι τῆς οὐρᾶς, ἐξέβαλον τὴν καρδίαν, τοὺς πνεύμονας, τὸ ἥπαρ, καὶ ὅλα τὰ ἐντόσθια, καὶ μετὰ τοῦτο ἐρριψαν τὸ ζῶον εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ ὅποιον μετὰ τοσαύτης ταχύτητος ἤρριψε νὰ καλυμβῆ, ὥστε ἐν ἀκαρεῖ ἐγένετο ἀφανές. Καὶ δὲν ἠδύνατο μὲν βεβαίως νὰ ζῆσῃ ἐπὶ πολὺ, οὐχ ἥττον ὁμοῦ διετήρησε τοσαύτην ἰσχύον, ὥστε ἠδύνατο νὰ κολυμβᾷ ὡς καὶ πρὶν ὑποστῆ τὴν θανατηφόρον ἐκείνην ἐγχείρησιν. »

(Παλιγγενεσία).

ΦΥΣΕΩΣ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΑ.

Ἀνθρωπος ἡμισυ λευκὸς καὶ ἡμισυ μέλας. Ἐσχάτως ἀφίκετο εἰς Νέα Ὑόρκην ἄνθρωπος, οὗ τινος τὸ σῶμα εἶναι ἐν τῶν πλέον παραξένων ἰδιοτροπιῶν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.

Τὸ πλάσμα αὐτὸ εἶναι ἄνθρωπος εὐρωστος, ἡλικίας μεταξὺ τῶν 25 καὶ 30, καὶ φαίνεται καθ' ὅλα σχηματισμένος καλῶς, τὸ περίεργον δὲ αὐτοῦ εἶναι ὅτι τὸ ἡμισυ τοῦ σώματος του ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι ποδῶς εἶναι λευκόν, καὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ μέλαν, πράγματι χρωματός πλήρους αἰθιοπικοῦ αἵματος. Ὁ μετὰ τοῦ περιέργου τούτου ἀντικειμένου τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως συνδιαλεχθεὶς ἐπληροφόρηθη τὰ ἐξῆς. Ὁ μελανόλευκος ἄνθρωπος ἦλθεν ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του, μικροῦ χωρίου ἐν Ἀρκάνσῃ, ἐνθα ἡ μορφή του οὐδεμίαν διήγειρε περιέργειαν. Ἀλλ' ἀφοῦτο ἀνεχώρησε πρὸς τὰ ἀνατολικὰ μέρη διήγειρε τοῦ περιέργου λαοῦ τὴν προσοχὴν ἐξετάζοντος καὶ ἐρωτῶντος αὐτόν. Εἶπεν, ὅτι ἔχει ἀδελφὸν ἐν Νέα Ὑόρκῃ, πρὸς οὗ τὴν ἐπίσκεψιν μετέβη αὐτόθι, ἀτε δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη μὴ ἰδὼν αὐτόν. Δὲν ὑπάρχει ἀπάτη ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. (Φαίνεται λίαν νοήμων καὶ ἐπιθυμεῖ ν' ἀποφεύγῃ δημοσίαν περιέργειαν.

(Ἐκλεκτικῆ).

ΕΙΚΟΝΟΛΟΓΙΑ.

Εκ τινος τῶν ἐν Σύρῳ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων ἀσμενοὶ μαθητὸν οὖν ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου κ. Ἀλέξανδρος Λουκούργου, ἐγγείρας ἀνέκαθεν κοιμωμένην ἀστυνομικὴν διάταξιν, ἀπηγόρευσε τὴν ἀνευ ἀδείας του πώλησιν ἁγίων εἰκόνων ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις πρατηρίοις.

Τοιαύτην διαταγὴν ἐπερίμενεν ἕκαστος παρὰ ἱεράρχου πεφωτισμένου, κοσμοθόντος τὴν χορείαν τῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως λειτουργῶν, καὶ πολλὸν ἔχοντος τὸν θεοφιλῆ ζήλον ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τῆς ἐκκλησίας, εἰς ἧς τὴν ὑπηρεσίαν ἐπαξίως ἐκλήθη, καὶ ἧτις δικαίως ἀπονέμει αὐτῷ τὴν πρέπουσαν τιμὴν.

Ἡ περὶ ἧς πρόκειται διαταγὴ φαίνεται ὅτι ἐκ δύο σπουδαίων λόγων ὑπεργουρῶθη, ἀ) ἵνα μὴ αἱ εἰκόνες τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τῆς Ἀειπαρθένου, τῶν ἁγίων κτλ. ἐκτίθενται ἐν τοῖς πρατηρίοις πρὸς πώλησιν παραλήλως μὲ τὰ κρόμμια καὶ γίνονται αὐταὶ ὡς τριμμάτα ἀγορᾶς, καὶ β) ἵνα διακωλύηται ἡ πρᾶσις γελοιογραφιῶν ἐντὶ σεργῶν εἰκόνων. Ὁ εὐσεβὴς ἀρχιεπίσκοπος οὕτω θὰ περιορίσῃ τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων ἐμπορίαν ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις τῶν ἁγιογράφων καὶ θὰ ἐξετάξῃ τὰς εἰς πώλησιν προκειμένας, ἀν φέρωσι τὸν τύπον τῆς ἁγιογραφίας, ἢ ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν παρεδέξατο, καὶ ἢ τηροῦσιν ἐν τῇ ἀπεργασίᾳ αὐτῶν οἱ ἁγιογράφοι, θα σφραγίσῃ αὐτάς καὶ ἴσως θὰ τελεῖ ἐπ' αὐτῶν τὰ εἰς ἐγκαίνια εἰκόνων ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὠρισμένα, ἀπεργαζομένη τέως ἔσκειντο, καὶ θὰ παύσῃ οὕτω, τοῦλάχιστον ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Σύρου καὶ Τήνου, ἡ γιγνομένη ἀλλαχούσ κατάχρησις ἀδιακώλυτος.

Τῶν ἀρχιερέων τινὲς δεικνύουσι διὰ τὰς ἀδιαφορίας τῶν ὀλίγων μέλει ταῖς αὐτῶν πανιερότητι περὶ τῆς ὁρατῆς καὶ κοσμιότητος τῆς ἐκκλησίας, ἧτις τρέφει καὶ παχύνει αὐτοῦ, καὶ ἧτις ἀνεξίτητος περιμένει τὴν διόρθωσίν των καὶ δὲν πατάσσει αὐτοῦ, κατακέφαλα, ὅπως ὁ θεμελιωτῆς τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως, τοῦ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἱερουσαλὴμ καπήλους. Περιωρισμένοι οὖτοι ἐν ταῖς μητροπόλεσιν αὐτῶν καὶ ἐν σχέσει ὄντες πρὸς τοὺς μεγιστάνους, δὲν εὐκαιροῦσι νὰ ἴδωσι τί γίνεται ἐκτός τῆς ὑψηλῆς ἀτμοσφαιρας, ἐν ἧ ἄβρως διαιωτῶνται. Ἄλλοι δὲ ἀγνοοῦντες τοὺς κανόνας τῆς ἁγιογραφίας ἀσμενοὶ θεωροῦσι τὰς παρεκβάσεις αὐτῆς καὶ τοὺς παρὰ φύσιν χρωματιστοὺς καὶ τὰς εὐανθείας ὡς τελευτήτης ἀκαταλήπτους εἰς τὴν αὐτῶν γνωστικὴν δύναμιν· ὀλίγοι δὲ μόνον καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν Ἀσίᾳ καὶ Θράκῃ καὶ ἀλλαχούσ ἀδιαφοροῦσιν ἐν γνώσει, ἀρκοῦμενοι τοῖς ὀφεινίοις αὐτῶν, καὶ ἀφίνοντες τὰς σπατάς εἰκόνας τὴν κρίσιν καὶ τὴν διάθεσιν τῶν χρωματιστῶν καὶ τοιχογράφων.

Ἐν τινι πρωτεύοντι ναῷ νεοδημητῶν ἐμπορικῆς πόλεως εἶδομεν μὲ ἐκπληξίην ἡμῶν, οὐ μικρὰν, εἰκόνα ἐν ἰδιαιτέρῳ προσκνητηρίῳ τεθειμένην καὶ παρισταύουσαν τὴν

εἰς Αἴγυπτον φυγὴν τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ νεογνοῦ Θεοανθρώπου καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος καὶ ἀγγέλου. Ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ παρίσταται ἡ παρθένος καθήμενη ἐπὶ ζῶον ἀγνώστου εἰς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν. Δὲν εἶναι αὐτὸ οὔτε ὄνος, οὔτε ἵππος, οὔτε ἡμίονος· ἀφ' οὗ δὲ οὐδὲν αὐτῶν ὁ ζωγράφος εἰκόνισε, ἔπρεπε νὰ γράψῃ κάτωθεν ἢ εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ἀζώου ἐκείνου ζῶου ὡς τί τὸ ἐζωγράψισε. Καὶ οὐ μόνον τὸ δημιούργημα ἢ μᾶλλον τὸ τερατούργημα τοῦτο δὲν εἰκονίζει τὸ παράπαν ζῶον γνωστὸν, ἀλλὰ καὶ βᾶδισμα ἀφύσικον αὐτῷ ἀποδίδει. Τὸ ζῶον εἶναι τετράπουν, ἐν ᾧ δὲ ἔχει ὑψωμένον τὸν δεξιὸν τῶν δύο προσθίων ποδῶν εἰς σχῆμα βᾶδισματος, οἱ δύο ὀπίσθιοι μένουσιν ἀκίνητοι ὡς πόδες τραπέζης καὶ ὡς ὁ ἀριστερός τῶν προσθίων, ὡστε τὸ ἀλλόκοτον αὐτὸ ζῶον ὅ,τι δῆποτε καὶ ἀν εἶναι, φαίνεται ὅτι εἶχε καὶ τὴν ἰδιότητα νὰ βαδίξῃ διὰ τοῦ ἐνός ποδός, ἠρεμοῦντων τῶν τριῶν ἄλλων.

Τὸ ζῶον αὐτὸ φέρει καπίστρι ἢ ἀγωγέα, ὃν κρατεῖ ἀγγελος προπορευόμενος, ἰματίοις διαχρύσις ἡμφιεσμένος, γυμνόπους δὲ καὶ ἀσάνδαλος. Ἀγνοοῦμεν ἀν ὑπάρχῃ παράδοσις ὅτι ἄγγελος ἔσειρε τὸ φέρον τὴν Παρθένον ζῶον διὰ τοῦ ἀγωγέως, καὶ ὅτι οὗτος ἐβάδιζεν ἀνυπόδητος.

Ἡ Παρθένος ὅτε ἐφυγεν εἰς Αἴγυπτον, διότι ὁ Ἡρώδης ἐζήτηε τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου, ἦτο οὐχι μεγαλύτερα τῶν 17 ἐτῶν. Ἐν τούτοις ἐν τῇ προκειμένῃ εἰκόνι κοιεῖται ὡς 40 ἐτῶν, ὁ δὲ ἀκολουθῶν μνήστορ Ἰωσήφ ὡς 70. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι ταῦτα εἶναι παραποιήσεις αἰτινες δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέπωνται εἰς τὴν ζωγραφίαν τῶν σεπτῶν εἰκόνων. Ἐἶναι σκανδαλώδη εἰς τοὺς μετ' ἐπιστάσις εἰς αὐτάς ἀτεινίζοντας.

Καὶ ἄλλα σπουδαία παροράματα ἔχει ἡ προκειμένη εἰκὼν ἐνδιάκριτα παντὶ τῷ μετὰ τινος προσοχῆς εἰς αὐτάς ἐμβλέποντι, καὶ ὧν ἢ ἐν τῇ περὶ τὴν διατριβὴν περιγραφῇ δύναται νὰ δώτῃ ἔκτασιν εὐσανάλογον πρὸς τὴν ἐφημερίδα, εἰς ἣν πρόκεινται νὰ καταχωρισθῇ(α). Ἀν μὴ ἐπρόκειτο περὶ ναοῦ καὶ ἁγίας ἐν αὐτῷ εἰκόνας, ἠθέλαμεν διαφορετικὰ γράψαι καὶ περὶ ταύτης καὶ περὶ ἄλλης τινος εἰκόνας τοῦ εὐαγγελισμοῦ, ἀνεστυλωμένας πρότερον ἐν τοῖς δεσποτικοῖς τῆς Ἀθῆνῃσι μητροπόλεως, ὧν δὲ ἀρθείσης ἐκείθεν. Ἐν ταύτῃ ὁ ἄγγελος, ἐν τῷ λέγειν τῇ Παρθένῳ τὸ χάρις, ἦτο ἐζωγραφημένος φέρων περιβόλαιον ποδῆρες, ἔχον ὅμως ἀνεσυρμένον ἄνω τοῦ γόνατος τὸ εἶσερον τῶν κρασπέδων αὐτοῦ οὐχι ὑπὸ ἀντιβόλου πνοῆς ἀνέμου, ἀλλὰ διὰ πόρπη, ὡς νὰ ἤθελεν ἐπιτηδεῖν νὰ δεῖξῃ τὸ γόνα του καὶ μέρος τοῦ μηροῦ γυμνὰ. Παύομεν, φυλακὴν θέμενοι τὸ στόματι ἡμῶν καὶ ἐκ τῆς γραφίδος ἡμῶν ἀπομάσσοντες τὸ μέλαν, εὐχόμενοι μόνον τὸ καλὸν παράδειγμα τοῦ ἁγίου Σύρου καὶ ἄλλων ἀρχιερέων νὰ μιμηθῶσι πάντες, ἵνα μὴ γίνωνται τὰ ἁγιασθέντος ἀνθρώπων καὶ ἐξουθένημα λαοῦ. Δ. Πζ.

(α) Κατεχωρίσθη ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ τῆ 31 Ἰουλίου ε. ε.